deTrompet

JOHN MACDOUGALL/AFP/Getty Images

Aanslag Berlijn: Was dit Duitslands 9/11?

De Duitsers worstelen met de keuze tussen wie ze willen zijn en wie ze moeten zijn

- Brad Macdonald
- 27-12-2016

Wow, daar is het dan. De gruwelijke, hartverscheurende terroristische aanslag op de hoofdstad van Duitsland die velen hadden verwacht, en waar de radicale Islamitische vijanden van het Westen voor gewaarschuwd hadden. De vraag is nu; wat voor effect zal deze aanslag hebben op Duitsland en Europa?

De tijd zal het leren. Maar er is reden om te denken dat dit een keerpunt is. Een analist zei dinsdagochtend dat dit wel eens Duitslands 9/11 zou kunnen zijn. Het is makkelijk om op dit soort momenten te overdrijven, maar hij zou wel eens gelijk kunnen hebben. Het dodental is lang niet zo hoog, maar de *symboliek* en belangrijker nog de *gevolgen* – op Duitsland en Europa, en zelfs op de internationale gemeenschap – zouden vergelijkbaar kunnen zijn.

Op maandag reed een man in een vrachtwagen op een menigte in op een Berlijnse kerstmarkt en doodde daarbij 12 mensen en verwondde 48 anderen. De aanslag voegt zich bij een lange lijst van Islamitisch terroristische aanslagen in Europa, een lijst met onder andere het *Charlie Hebdo* bloedbad (12 doden), de aanslag in Parijs van november 2015 (130 doden), de Brusselse bomaanslagen (32 doden), de seksuele geweldpleging in Keulen (1200 slachtoffers), het Nice bloedbad (84 doden), de Würzburg bijl-aanval (5 gewonden), de Reutlingen aanslag (1 dode, 2 gewonden), de schietpartij in München (9 doden), en de zelfmoordaanslag op het Ansbach festival (15 gewonden). Maar wat er in Berlijn gebeurde zal waarschijnlijk een veel grotere invloed hebben dan al deze andere aanslagen. Waarom?

Voorlopig drie redenen: de timing, het doel en de locatie.

De timing van de aanslag van maandag, *minder dan een week voor Kerst*, resoneert sterk bij het Duitse volk. De Duitsers hebben een speciale, vurige liefde voor deze feestdagen. De Kersttraditie is geworteld in het oude Babylon, maar werd bijzonder goed in stand gehouden door de Duitsers. Dit was niet alleen maar een aanslag op een menigte van mensen, op een gemeenschap of zelfs op een stad. Het was een aanval op een diepgewortelde culturele en sociale traditie. Het was een aanval op wat het betekent om Duits te zijn, althans in deze tijd van het jaar. “Tijdens de laatste maanden van het jaar is Duitsland extra populair vanwege de kerstmarkten,” legt Berlin-Enjoy.com uit, een populaire reiswebsite. “De Duitse kerstsfeer is anders dan in de meeste andere landen in de wereld. De Duitse mensen houden gewoon erg van de kerst en dit kan worden gezien in de straten, in de winkelcentra en zelfs rond toeristische attracties.”

Ik heb deze unieke en diepe genegenheid ervaren toen ik vorige week Duitsland bezocht. Afgelopen woensdagavond wilde ik dineren met een Duitse kennis, maar het was bijna onmogelijk om een restaurant met een vrije tafel te vinden. Uiteindelijk vonden we er één en konden zitten, omgeven door vrolijke Duitsers in rode mutsen die cadeaus aan het openen waren. “Wij Duitsers houden van Kerst,” legde mijn oudere Duitse kennis uit.

Tegenwoordig is die liefde voor Kerstmis misschien meer cultureel en sociaal dan geestelijk of religieus. Hoe het ook zij, Kerstmis is natuurlijk een duidelijk christelijk geloof en gebruik. De radicale islamitische terroristen weten dit, wat ongetwijfeld bijdraagt aan de “eer” en het succes van de aanval op maandag. Maar de Duitsers weten het ook, en velen zullen dit zien als een aanval op het christelijk erfgoed van Duitsland. Er is reeds een groeiend momentum in Duitsland (vooral in het conservatieve, traditionele zuiden) en in Europa om Europa’s christelijke wortels te doen herleven en te verdedigen. Deze

trend is niet overduidelijk; de kerken in Europa zijn niet bepaald overvol. Maar kijk naar de politici en de partijen waarvan de populariteit groeit, zoals Francois Fillon in Frankrijk en Geert Wilders in Nederland om er maar twee te noemen. Deze, en tal van anderen die groeien in populariteit, streven ernaar het christelijk erfgoed van Europa te doen herleven.

Voor ons buitenlanders zal het moeilijk waarneembaar zijn, maar de aanslag van maandag zal aan de Duitsers duidelijk de boodschap afgeven dat de Duitse christelijke cultuur, de christelijke tradities, de christelijke waarden en moraal onder vuur liggen. Heel vanzelfsprekend, zal de reactie van een groeiend aantal Duitsers zijn dat zij neigen naar de politicus of politieke partij waarvan zij denken dat die hen het beste zal verdedigen. Hint: Die politicus zal NIET Angela Merkel zijn.

Kijk vervolgens naar het specifieke doel van deze aanslag. De mate van genegenheid die de Duitsers voor Kerstmis hebben zie je in het grote aantal kerstmarkten die in dorpen, steden en stadscentra over het hele land heen in deze tijd van het jaar opduiken.. Ze variëren onderling, maar veel kerstmarkten hebben onder andere glitterlichten, een grote kerstboom, straatartiesten, talloze kraampjes met snuisterijen en cadeaus, en veel eten en bier. “Een van de voornaamste dingen die je kan bezoeken in november-december zijn de kerstmarkten,” legt Berlin-Enjoy.com uit. “Ook in de stad Berlijn kan je veel grote kerstmarkten bezoeken en de meeste beginnen al eind november.”

Sommige van deze kerstmarkten zijn internationaal bekend. Toeristen reizen in deze periode van het jaar van over de hele wereld naar Duitsland om die markten te bezoeken. De markt die maandag in Berlijn werd aangevallen, de Weihnachtsmarkt bij de Gedächtniskirche, is een van de populairste in Berlijn. Toeristische gidsen plaatsen deze in de top 5 van het land; met meer dan 2 miljoen mensen bezoekers per jaar. Dit was niet zomaar een kleine markt in een onbekend dorpje in Oost-Duitsland. Als je Amerikaans bent; voelt wat er in Berlijn gebeurde hetzelfde als een 50-tonner die met donderend geraas de toeschouwers op 6th Avenue ramt op de Thanksgiving Parade van Macy.

Dat zou écht verschrikkelijk zijn, en het zou miljoenen Amerikanen boos maken – érg boos.

Na deze aanslag is het moeilijk voor te stellen dat de opkomst op andere kerstmarkten in Duitsland hieronder niet zal lijden. Mensen die de markten bezoeken zullen nerveuzer zijn en verdachte voertuigen in de gaten houden. Dit zal de feestelijke sfeer en nationale stemming van Duitsland verzuren. Het ‘stelen’ van Kerstmis op deze manier zal op een unieke en persoonlijke manier van invloed zijn op de gedachten van vele Duitsers.

Denk tot slot na over de locatie van deze aanslag: Berlijn. Daar valt veel over te zeggen. Berlijn is de hoofdstad van Duitsland en in veel opzichten, de hoofdstad van Europa. Het is de thuisbasis van de Bundestag, *ook* van de meeste intellectuele en politieke leiders van Duitsland, en, natuurlijk van de machtigste persoon in Europa, Angela Merkel. Wat er maandag is gebeurd laat zien dat radicaal islamitisch terrorisme zich niet laat stoppen, zelfs niet in de belangrijkste stad van Europa. U kunt er zeker van zijn dat die boodschap steeds weer en weer opnieuw herhaald zal worden.

Berlijn is echter *meer* dan alleen maar een nationale hoofdstad.

Berlijn is Duitslands glanzende stad op een heuvel! Het is een symbool van de vooruitgang en resultaten van het Duitsland van na de oorlog en na de eenwording. Berlijn vormt het stralende bewijs van de ongelooflijke transformatie van Duitsland na de eenwording, en een *profetie* – in de ogen van de Duitse elite – voor de toekomst van Duitsland.

Tijdens de Koude Oorlog was Berlijn een verdeelde, vervallen stad. Sinds 1989 is het echter uitgegroeid tot één van de meest levendige, rijke, verfijnde en liberale steden van Europa. Berlijn is kosmopolitisch en multicultureel – een stad gemarineerd met verschillende culturen, rassen en religies. Het tijdschrift *Time* noemde Berlijn in 2009 Europa’s “stoere” hoofdstad.

Dit is allemaal belangrijk vanwege de *mentaliteit* en *geest* achter die verbluffende transformatie van Berlijn. Berlijn werd gevormd door Duitse liberalen en is vandaag de dag het *epi*centrum van Duits liberalisme. Voor de intellectuele en politieke klasse van Duitsland belichaamt de stad Berlijn – de cultuur, wetten, sfeer, politiek en media – wat het betekent om een Duitser *na* de eenwording te zijn. Dat houdt in; seculier, verfijnd, tolerant, onbevooroordeeld, ruimdenkend, multicultureel en milieuvriendelijk.

Berlijn is de thuisbasis van de leiders en trendsetters van Duitsland; de intellectuele elite, mensen die werkzaam zijn in de mainstream-media, leden van de heersende politieke partijen, de topjournalisten van het land, professoren, kunstenaars en politici. En het is vanuit Berlijn dat deze liberale leiders proberen de rest van het land te veranderen in “Berlijn”. Vanuit Berlijn stralen zij hun boodschap van tolerantie, multiculturalisme en secularisme uit naar de rest van het land.

Deze aanslag in Berlijn – *een stad die zeg maar getuigt van de zegeningen van het multicultureel, progressief en geavanceerd zijn* – heeft een dreun uitgedeeld aan het Duitse liberalisme. Veel Duitsers zullen bij Kerstmis 2016 nadenken over deze aanslag en meer dan ooit zien hoe multiculturalisme, secularisme, tolerantie en ruimdenkendheid een belangrijke zenuw bloot leggen.

De tijd zal het leren, maar deze gebeurtenis kan wel eens een mijlpaal zijn in de evolutie van de Duitse psyche *na* de eenwording. Deze aanslag zou het moment kunnen markeren dat Duitsland stopte met het groeien naar een progressieve, seculaire en multiculturele samenleving en veel sneller begon toe te groeien naar hun meer traditionele, conservatieve en nationalistische wortels.

Het Berlijn van vandaag is een stad waarin altruïstische dromen de grimmige realiteit tegen komen. Ruimdenkend en

multicultureel zijn is mooi en krachtig – totdat een islamitische terrorist een vrachtwagen kaapt en op onschuldige omstanders inrijdt die aan het genieten zijn van een kerstmarkt. Onbaatzuchtig zijn en migranten verwelkomen voelt geweldig – totdat die migranten beginnen te zwaaien met vlaggen van de Islamitische Staat en je tienerdochters lastigvallen.

Harde realiteit zoals de aanslag in Berlijn zal de Europeanen dwingen om naoorlogse waarden te vervangen door fundamentele menselijke behoeften. Tolerantie zal vervangen worden door vooroordeel, multiculturalisme door patriotisme, de samenhorigheidsgeest door een grotere vastberadenheid voor zelfbehoud en zelfbevordering.

Dit is de nieuwe realiteit: Berlijners, het Duitse volk – en zelfs de Europeanen in het algemeen – worstelen met een keuze tussen wie zij *willen* zijn en wie zij *moeten* zijn. De boodschap van Berlijn is dat terwijl veel Duitsers progressief, ruimdenkend en tolerant willen zijn, *zij nu cynischer, meedogenlozer en meer confronterend* zullen *moeten worden*.

En U kunt er zeker van zijn dat dit de trend is die ons allemaal zal beïnvloeden!